

LEGAL UPDATE

Update arrest Varkens in nood: in het omgevingsrecht is het indienen van een zienswijze niet langer nodig als toegangsbewijs voor de bestuursrechter

Datum: 15 april 2021

Op woensdag 14 april 2021 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: 'Afdeling') voor procedures in het omgevingsrecht een [belangrijke uitspraak](#) gedaan. De Afdeling kiest voor een 'ruimhartige uitleg' van het Verdrag van Aarhus: in alle gevallen waarin de uniforme openbare voorbereidingsprocedure (hierna: 'uov') in het omgevingsrecht is toegepast, zal artikel 6:13 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: 'Awb') niet langer worden tegengeworpen aan belanghebbenden. Dit betekent dat ook belanghebbenden die géén zienswijze op een ontwerpbesluit naar voren hebben gebracht zich voortaan alsnog succesvol tot de bestuursrechter kunnen wenden.

De aanleiding voor de Afdeling voor deze uitspraak ligt in het arrest Varkens in nood van het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: 'het Hof') van 14 januari 2021. Hierin heeft het Hof geoordeeld dat het Nederlandse bestuursprocesrecht in Aarhus-zaken in strijd is met het Verdrag van Aarhus. Zie ook onze eerdere [Legal Update](#) voor een bespreking van het arrest van het Hof.

De uitspraak van 14 april 2021 aan de hand van een aantal vragen

Gaat het om een tijdelijke situatie?

De Afdeling geeft in de uitspraak van 14 april 2021 duidelijk aan dat dit een maatregel is totdat de wetgever met een oplossing is gekomen om de strijd van artikel 6:13 van de Awb met het Verdrag van Aarhus weg te nemen. Het is overigens wel de vraag of de wetgever veel ruimte heeft om voor een andere oplossing te kiezen.

Om welke zaken gaat het?

Alle besluiten in het omgevingsrecht die met een uov-procedure zijn voorbereid. Het gaat dan bijvoorbeeld om de vaststelling van een bestemmingsplan of de afgifte van een revisievergunning voor een inrichting.

Besluiten die volgens de reguliere procedure zijn voorbereid (en waar een bezwaarprocedure is doorlopen) vallen daarentegen niet onder deze uitspraak van de Afdeling. Vooralsnog moet voor een ontvankelijk beroep tegen bijvoorbeeld een afgegeven kruimelvergunning wél tijdig bezwaar zijn gemaakt.

Let op! Er kan spraakverwarring ontstaan over het woord 'zienswijze'. In de uitspraak van de Afdeling gaat het om de zienswijze als onderdeel van de uov. De verwarring kan ontstaan omdat de Awb ook in andere artikelen het woord 'zienswijze' gebruikt (artikelen 4:7 en 4:8 van de Awb). Dat is echter niet de zienswijze die in het arrest Varkens in nood wordt bedoeld.

Voor wie geldt de versoepeling?

Alleen voor belanghebbenden: mensen of organisaties wiens belangen rechtstreeks bij het besluit in kwestie zijn betrokken.

Wat kunnen effecten zijn?

Nu een zienswijze geen vereiste meer is voor belanghebbenden om naar de bestuursrechter te stappen, zou dit strategisch procederen in de hand kunnen werken. Initiatiefnemers en bestuursorganen kunnen straks niet meer goed aan de reacties op een ontwerpbesluit aflezen wat de kans is dat partijen in

VAN BENTHEM & KEULEN

ADVOCATEN | NOTARIAAT

beroep gaan: er kunnen immers partijen zijn die zich pas in de beroepsfase voor het eerst bekend maken. Appellanten kunnen hun kaarten meer tegen de borst houden. Overigens zal dat niet in alle gevallen in het belang van de appellanten zijn.

Dit is een Legal Update van Merel Holtkamp.

Voor meer informatie:

Merel Holtkamp
+31 30 25 95 521
merelholtkamp@vbk.nl